

בית המשפט העליון

בש"פ 2571/19

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המערער: אליאס חורי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 1.4.2019 בתפ"ח 51831-08-18 שניתנה על-ידי כבוד סגנית הנשיא ד' סלע והשופטים א' לוי ו-ע' קוטון

תאריך הישיבה: כ"ד בניסן התשע"ט (29.4.2019)

בשם המערער: עו"ד אביגדור פלדמן, עו"ד יפעה בקר-מימרן

בשם המשיבה: עו"ד טל (אדיר) כהן

החלטה

1. בפני ערעור לפי סעיף 70 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: חוק בתי המשפט), על החלטתו של בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 1.4.2019 (תפ"ח 51831-08-18, סגנית הנשיא ד' סלע והשופטים א' לוי ו-ע' קוטון). בית המשפט המחוזי התיר, בדעת רוב, לפרסם את שמו של המערער, רופא נשים במקצועו, וכן את פרטיו של כתב אישום שהוגש נגדו ונסב על עבירות מין שביצע לפי הנטען במטופלות, והורה שהדיון בעניינו יתקיים בעיקרו של דבר בדלתיים פתוחות.

כתב האישום וההליכים עד כה

2. כתב האישום נגד המערער הוגש ביום 26.8.2018 לבית המשפט המחוזי בנצרת, וביום 21.10.2018 הועבר הדיון בו לבקשת המדינה לבית המשפט המחוזי בחיפה (בש"פ 6608/18, הנשיאה א' חיות). לפי כתב האישום, במהלך השנים 2015 ו-2016 ביצע המערער עבירות מין בשתי מטופלות שהגיעו למרפאתו הפרטית ולבית החולים שבו הוא

עובד בצפון הארץ, בארבע הזדמנויות שונות. על-פי הנטען, המערער קיבל את הסכמתן של המתלוננות לביצוע מרבית המעשים במרמה, בהציגו אותם כחלק מבדיקה רפואית. למערער יוחסו עבירות של אינוס (שתי עבירות) לפי סעיף 345(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), מעשה מגונה (שתי עבירות) לפי סעיף 348(א) לחוק בנסיבות סעיפים 345(א)(2) ו-345(ג) לחוק, וכן הטרדה מינית (שלוש עבירות) לפי סעיפים 3(א)(3), 3(א)(5) ו-3(א)(6)(ב) לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998.

3. המערער נעצר במהלך חודש ספטמבר 2016. ביום 2.10.2016, בהסכמת המדינה, בית משפט השלום בחיפה הורה על שחרורו של המערער ממעצר בתנאים, וקבע שיוכל לשוב לעבודתו במתכונת שבמסגרתה הוא מקבל מטופלות בליווי של רופאה נוספת, אחות, או גורם אחר בהתאם לבקשת המטופלת (מ"י 16-09-47426, השופטת א' זעוררה-עבדאלחלים).

4. ביום 29.8.2018 הורה בית המשפט המחוזי בנצרת (סגנית הנשיא א' הלמן), לבקשת המדינה, על איסור פרסום שמותיהן של המתלוננות וכן פרטים העלולים לחשוף את זהותן. כן נקבע כי בקשת המדינה להתיר את פרסום שמו של המערער – אשר נאסר בפרסום במהלך הדיון בהליכי מעצרו – תידון בשלב מאוחר יותר של ההליך.

5. בהמשך לכך, הכריע בית המשפט המחוזי (בדעת רוב של השופט א' לוי, בהסכמת סגנית הנשיא ד' טלע ונגד דעתו החולקת של השופט ע' קוטון) כי יש להתיר את פרסום שמו של המערער. בית המשפט המחוזי ציין כי בהתאם לעקרון העל בדבר פומביות הדיון, רק טעמים חזקים וכבדי משקל יצדיקו להיעתר לבקשה לאסור על פרסום שמו של נאשם בעבירות מין, וקבע כי המערער לא הצליח להצביע על טעמים מעין אלו. באופן יותר ספציפי, בית המשפט המחוזי דחה את טענותיו של המערער לפיהן יש להמשיך ולהורות על איסור פרסום שמו נוכח חולשתן של הראיות נגדו. בית המשפט המחוזי קבע כי אין מקום להידרש למשקלן של הראיות בתיק על מנת לבסס החלטה בדבר איסור פרסום, וכי הדבר אף עלול לפגוע ביכולתו של המותב לדון בראיות לגופן בהמשך ההליך. בית המשפט המחוזי הוסיף ודחה את טענותיו של המערער כי הזמן הרב שחלף מביצוע המעשים המיוחסים לו מאיין את הצורך לפרסם את שמו על מנת להזהיר את הציבור מפניו ולעודד הגשתן של תלונות נוספות. בית המשפט המחוזי ציין בהקשר זה כי שמו של המערער אמנם נחשף לפרק זמן לא ארוך שבמהלכו לא פנו מתלוננות נוספות, אך הוסיף כי אין בכך כדי לגרוע מהחובה להנגיש לציבור את פרטיו ואת אופי העבירות המיוחסות לו, גם על מנת לאפשר למתלוננות פוטנציאליות לפנות לרשויות בעניינו בעת הזו. בית המשפט המחוזי קבע כי טענותיו של המערער בדבר הנזקים

שעלולים להיגרם לו מפרסום האישומים נגדו במרשתת הן בעלות משקל, אך ציין כי בהתאם לפסיקתו של בית משפט זה אין גם בכך כדי להוביל בנסיבות העניין לחריגה מן הכלל בדבר פומביות הדיון. מנגד, דעת המיעוט גרסה כי בנסיבות העניין יש להורות על העברת כתב האישום לעיונם של גורמי משרד הבריאות, ולדחות את מתן ההחלטה בשאלת הפרסום עד לאחר שהללו יכריעו בעניינו של המערער. להשלמת התמונה יצוין כי בית המשפט המחוזי הורה על עיכוב ביצוע החלטתו עד ליום 11.4.2019.

6. הערעור הוגש ביום 10.4.2019. בנסיבות העניין, ועל מנת שלא לייתר את ההכרעה בערעור, הוריתי בו ביום כי עיכוב הביצוע שניתן על-ידי בית המשפט המחוזי ייוותר על כנו עד למתן החלטה אחרת.

טענות הצדדים

7. הערעור שבפני מכוון נגד החלטתו של בית המשפט המחוזי. המערער טוען כי נסיבותיו האישיות מצדיקות חריגה מעקרון פומביות הדיון כך שההליך בעניינו יוסף להתנהל בדלתיים סגורות, לכל הפחות בשלב זה. המערער טוען כי פרסום שמו יוביל לפגיעה חמורה במוניטין המקצועי שלו ולנזק בלתי הפיך לו ולבני משפחתו, ואף מדגיש את הקשיים הרבים שהוא ניצב בפניהם היום (בהפנותו לחוות דעת מומחה מהעת האחרונה). נוסף על כן, המערער מטעים כי עניינו מעלה חשש מהותי מפני תלונת כזב לפחות מצד אחת המתלוננות. לשיטת המערער, גם העובדה שלא הוגשה נגדו תלונה נוספת, מאוחרת לאירועים המיוחסים לו בכתב האישום בשנים 2015 ו-2016, מובילה למסקנה כי אין הצדקה להורות על פרסום שמו. המערער מדגיש כי לא נשקף ממנו כל סיכון, ומוסיף כי הוא אף אינו מתנגד – מבלי לגרוע מאיסור הפרסום ולצדו – כי כתב האישום יועבר לעיונם של הגורמים הרלוונטיים במשרד הבריאות על מנת שיקבלו החלטה בעניין עבודתו כרופא.

8. במישור העקרוני, המערער טוען כי יש לבחון מחדש את טיב החריגים לעקרון פומביות הדיון שנקבעו בהחלטותיו של בית משפט זה, בהתחשב בהתעצמות השימוש במרשתת וברשתות החברתיות, והקיום "הנצחי" של הפרסומים בהן.

9. הדיון בערעור התקיים ביום 29.4.2019, לאחר שנדחה לבקשת המערער. בדיון חידד בא-כוחו של המערער את טענותיו – הן ביחס לנסיבותיו האישיות של המערער והן ביחס להצדקה לחזור ולבחון את נקודת המוצא המשפטית הנוהגת בתחום, לנוכח ההשפעה הנודעת לשינויים הטכנולוגיים של המאה ה-21 על היבטים של פרסום. עוד

הוטעם כי אין כל סיכון שכרוך בהמשך עבודתו של המערער מבלי ששמו יפורסם ברבים, בהתחשב בכך שהוא מלווה בעבודתו באדם נוסף הנוכח כל העת בחדר הטיפולים.

10. עמדת המדינה היא כי דין הערעור להידחות. המדינה טוענת כי פרסום שמו של המערער מבטא את איזון האינטרסים הנכון במועד זה, שבו כבר הוגש כתב אישום, וכך מדגישה את הערך הנודע לפרסום מבחינת האפשרות ליידע מתלוננות פוטנציאליות על המעשים המיוחסים למערער. באת-כוח המדינה הטעימה כי קיים ערך בכך בפרט על רקע העובדה ששתי התלוננות שהוגשו כנגד המערער אינן קשורות זו בזו.

11. בתום הדיון ביקש בא-כוחו של המערער שהות קלה נוספת, על מנת לעדכן את בית המשפט בכל הנוגע לניסיונותיו להגיע להסכמות עם המדינה. ביום 1.5.2019 הוגשה הודעה מטעמו, לפיה הוא בוחר שלא לעשות כן, ומבקש כי החלטה תתקבל על סמך טענותיו בערעור ובדיון שהתקיים.

דיון והכרעה

12. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, אני סבורה כי דין הערעור להידחות.

13. כפי שציין אף בא-כוחו של המערער, גישתו של בית משפט זה בעניין פרסום שמותיהם של נאשמים בהליך פלילי היא ברורה. בשלב זה, נוטה הכף באופן מובהק לעבר פרסום, מטעמים רבים המבטאים הן את העיקרון בדבר פומביות הדיון והן שיקולים מעשיים הנוגעים בין השאר לעידודן של מתלוננות פוטנציאליות לחשוף את שעברו. דעת הרוב בבית המשפט המחוזי התבססה על החלטה שניתנה אך לאחרונה בבית משפט זה, שעסקה בעניין דומה של רופא נשים שהואשם בביצוע עבירות מין במטופלות במסגרת תפקידו (ראו: בש"פ 1262/19 פלוני נ' מדינת ישראל (27.2.2019)). המקרה שבפני אינו שונה (ראו גם: בש"פ 2484/05 פרי נ' מדינת ישראל, פסקאות 4-5 (18.7.2005); בש"פ 197/12 תדד נ' מדינת ישראל, פסקאות 13-17 (16.2.2012)).

14. אף שהטענות הנוגעות לשינוי התנאים הטכנולוגיים המשפיעים על אופן הפרסום אינן משוללות יסוד, אין בהן כדי להטות את הכף ולשנות את האיזון שהושג בפסקתו של בית משפט זה בכל הנוגע למשקל שיש לתת לעקרון פומביות הדיון. אפשר שהפרסום במרשתת הוא בעל השלכות ארוכות טווח יותר, אולם מנגד גם פרסומו של מידע בנוגע לזיכוי, אם וכאשר זה מושג, יכול שיהנה מהשלכות דומות. בנסיבות העניין, מעבר

לחשיבות הכללית הנודעת לפומביות הדיון, לפרסום בדבר הגשת כתב האישום יש חשיבות מן ההיבט של העברת מידע חיוני לידיעת הציבור הרלוונטי.

15. לפני סיום, לא אוכל שלא להעיר כי להשקפתי נסיבות שובו של המערער לעבודתו מעוררות שאלות של ממש מן ההיבט של הגנה על זכויות החולה. זאת, בשים לב לכך שמטופלותיו של המערער לא יודעו כי נוכחותו של אדם נוסף בחדר הטיפולים נדרשה על-פי החלטה שיפוטית, בשל היותו חשוד, ובהמשך נאשם, בביצוען של עבירות הקשורות לעבודתו. נוכחותו של אדם נוסף בחדר במהלך בדיקה היא זכות של המטופל, ולא חובה שלו. על כך יש להוסיף כי יש מקום להצטער על כך שחרף הגשתו של כתב האישום כבר בחודש אוגוסט 2018, העברת המידע בעניין למשרד הבריאות התעכבה. גם בשלב שבו שאלת איסור הפרסום הכללי עודה נבחנת, לכאורה האינטרס הציבורי ביידועו של משרד הבריאות באופן ספציפי עומד כשלעצמו.

16. סוף דבר: הערעור נדחה. ממילא, בטל עיכוב הביצוע שניתן בבית המשפט המחוזי ואשר הוארך בהחלטתי מיום 10.4.2019.

ניתנה היום, ל' בניסן התשע"ט (5.5.2019).

ש ו פ ט ת